

# MATERIAŁY DLA SENIORÓW

Od 2025 roku osoby w wieku **65 lat i więcej mają łatwiejszy dostęp do bezpłatnych i refundowanych szczepień ochronnych**. Zmiany w przepisach umożliwiają wystawienie recepty refundowanej **nie tylko przez lekarza**, ale także przez **farmaceutę w aptece**, zgodnie z obowiązującymi zasadami refundacji.

Co ważne, **każde ze szczepień wymienionych w tabeli może zostać wykonane w aptece**, w której została wystawiona recepta. Oznacza to, że senior może **otrzymać receptę i zostać zaszczepiony podczas jednej wizyty w aptece**, bez konieczności wcześniejszego kontaktu z lekarzem.

Na niektóre szczepienia receptę musi wystawić lekarz ze względu na konieczność potwierdzenia wskazań medycznych wymaganych do refundacji.

**Dla osób, które ukończyły 65. rok życia, szczepienia wymienione w tabeli są bezpłatne, natomiast osobom młodszym przysługują one z refundacją, zgodnie z obowiązującymi przepisami.**

## REFUNDOWANE Szczepienia zalecane dla osób starszych

| Choroby zakaźne | Nazwa preparatu                                                    | Grupy pacjentów       | Poziom refundacji                | Schemat         | Czy farmaceuta może wystawić receptę refundowaną |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------------------|-----------------|--------------------------------------------------|
| GRYPA           | Vaxigrip Tetra                                                     | w wieku $\geq 65$ lat | bezpłatnie (recepta z kodem „S”) | 1 dawka co roku | TAK                                              |
|                 |                                                                    | w wieku 18–64 lat     | 50%                              |                 |                                                  |
|                 | Influvac Tetra                                                     | w wieku $\geq 65$ lat | bezpłatnie (recepta z kodem „S”) |                 |                                                  |
|                 |                                                                    | w wieku 18–64 lat     | 50%                              |                 |                                                  |
|                 | Efluelda Tetra                                                     | w wieku $\geq 60$ lat | 50%                              |                 |                                                  |
| RSV             | Arexvy<br>(szczepionka przeciwko RSV, rekombinowana, z adiuwantem) | w wieku $\geq 65$ lat | bezpłatnie (recepta z kodem „S”) | 1 dawka         | TAK                                              |
|                 |                                                                    | w wieku 60–64 lat     | 50%                              |                 |                                                  |
|                 | Abrysvo<br>(2-walentna szczepionka przeciwko RSV, rekombinowana)   | w wieku $\geq 65$ lat | bezpłatnie (recepta z kodem „S”) |                 |                                                  |
|                 |                                                                    | w wieku 60–64 lat     | 50%                              |                 |                                                  |

|            |                                                                                    |                                                                                              |                                  |                                                                                                                               |                                                                                                        |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pneumokoki | <b>Prevenar 13</b><br>(skoniugowana 13-walentna szczepionka przeciwko pneumokokom) | w wieku $\geq 65$ lat ze zwiększonym (umiarkowanym lub dużym) ryzykiem choroby pneumokokowej | bezpłatnie (recepta z kodem „S”) | 1 dawka PCV-13* oraz jedna dawka PPSV-23 w odstępie 1 roku lub jedna dawka PCV-20<br><br>*Refundowana jest szczepionka PCV-13 | NIE                                                                                                    |
| Półpasiec  | <b>Shingrix</b><br>(szczepionka przeciwko półpaścowi, rekombinowana z adiuwantem)  | w wieku $\geq 65$ lat ze zwiększonym ryzykiem zachorowania na półpasiec                      | bezpłatnie (recepta z kodem „S”) | 2 dawki w odstępie od 2 do 6 miesięcy                                                                                         | NIE                                                                                                    |
| COVID-19   | <b>COVID-19</b>                                                                    | Niezależnie od wieku                                                                         | bezpłatnie                       | 1 dawka                                                                                                                       | Nie wymaga recepty. Szczepienia prowadzone są ramach Narodowego Programu Szczepień przeciwko COVID-19. |

### NIEREFUNDOWANE Szczepienia zalecane dla osób starszych

| Szczepienie                              | Schemat                                                                       | Czy farmaceuta może wystawić receptę farmaceutyczną? |
|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Błonica, tężec i krztusiec               | zalecana jest 1 dawka szczepienia przypominającego, wykonywana co 10 lat      | TAK                                                  |
| Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZWB) | Osoby, które nie były wcześniej szczepione<br><br>3 dawki<br>0-1-6 miesięcy   | TAK                                                  |
| Wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZWA) | Osoby, które nie były wcześniej szczepione<br><br>2 dawki<br>0, 6-12 miesięcy | TAK                                                  |
| Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)         | 3 dawki + dawki przypominające co 3-5 lat<br>0, 1-3 miesiące, 5-12 miesięcy   | TAK                                                  |
| Meningokoki (MenB, MenACWY)              | MenB- 2 dawki, MenACWY - 1 dawka                                              | TAK                                                  |

# Fakty o szczepieniach **ochronnych u seniorów**



## Czym są szczepienia?

Szczepienia to skuteczna i bezpieczna metoda ochrony przed chorobami zakaźnymi. Pobudzają układ odpornościowy do wytworzenia odporności, dzięki czemu zmniejszają ryzyko zachorowania lub ciężkiego przebiegu choroby.

## Dlaczego szczepienia są szczególnie ważne dla seniorów?

### Chronią przed ciężkimi powikłaniami

Większość hospitalizacji, poważnych powikłań i zgonów z powodu chorób zakaźnych dotyczy osób starszych. Szczepienia zmniejszają ryzyko m.in.:

- ciężkiego przebiegu chorób zakaźnych
- zapalenia płuc wywołanego przez pneumokoki
- powikłań po grypie (np. zawału serca)
- bolesnych następstw półpaśca

## Odporność z czasem słabnie – potrzebne są dawki przypominające

Nie wszystkie szczepienia dają ochronę na całe życie. Dlatego:

- szczepienia przeciw **tężcowi, błonicy i krztuścowi** należy powtarzać co 10 lat
- szczepienie przeciw **grypie** zalecane jest co roku
- w przypadku **COVID-19** dawki przypominające są dostosowane do aktualnej sytuacji epidemiologicznej

## To nie tylko szczepienie przeciw grypie

Wielu seniorów zna zalecenia dotyczące grypy, ale nie wszyscy wiedzą, że istnieją także inne ważne szczepienia, m.in. przeciw:

- pneumokokom
- COVID-19
- półpaścowi
- WZW typu A i B
- RSV
- kleszczowemu zapaleniu mózgu

## Szczepienia poprawiają jakość życia

Dobre zdrowie w wieku starszym opiera się na czterech filarach:



zdrowa dieta



badania profilaktyczne



aktywność fizyczna



szczepienia ochronne

## Choroby przewlekłe zwiększają ryzyko

Osoby starsze częściej chorują przewlekłe (np. na choroby serca, cukrzycę, choroby płuc). Infekcje mogą u nich przebiegać ciężiej i prowadzić do groźnych powikłań. Szczepienia:

- zmniejszają ryzyko zakażenia
- ograniczają zaostrzenie chorób przewlekłych

## Chronisz siebie i bliskich – strategia kokonu

Szczepiąc się:

- zmniejszasz ryzyko zakażenia domowników
- chronisz wnuki, niemowlęta i osoby z obniżoną odpornością
- nie stajesz się źródłem zakażenia dla najbliższych